

Handlingsplan för Östra Lugnets skolbibliotek 2016/2017

Sofi Eriksson

Skolbibliotekarie

Östra Lugnets skola

Innehåll

1. Presentation av skolan
2. Presentation av biblioteket
3. Skolbiblioteksverksamheten
4. Riktlinjer för verksamheten
5. Mål för Östra Lugnets skolbiblioteksverksamhet
6. Metoder för att nå målen

Bilaga 1. Verksamhetsberättelse 2015/16

Bilaga 2. Arbetsplan för skolbibliotekets verksamhet

1. Presentation av skolan

Östra Lugnets skola är en F-6 skola som ligger i ett nybyggt bostadsområde och växer stadigt för varje år. Läsåret 2015/2016 hade skolan cirka 430 elever vilket ökar till cirka 450 elever kommande läsår 2016/2017. Cirka 2/3 av skolans elever återfinns på lågstadiet och Östra Lugnets fritidshem är ett av Växjö kommuns största. Personalstyrkan uppgår till omkring 60 personer, fördelade på åtta olika arbetslag.

2. Presentation av biblioteket

Bibliotekets bokbestånd består av cirka 6500 böcker och biblioteket bemannas dagligen ca. 7.30-15.00 av fackutbildad bibliotekarie som har heltidstjänst på skolan. Eleverna är varje vecka schemalagda i halvklass i biblioteket. Även förskolan Kometen med sina avdelningar lånar böcker och servas från biblioteket.

Biblioteket är utrustat med en stationär dator för elevbruk, främst används den för självutlån från årskurs 1 och uppåt. Den kan även användas till sökning bland bibliotekets bestånd samt informationssökning. Bibliotekarien har även en bärbar dator som kan kopplas till bibliotekets Cleverboard som används i biblioteksundervisningen. Båda datorerna har bytts ut under läsåret och är nya.

Skolan har tillgång till AV-medias utbud, bland annat strömmande film. Samtliga medier ligger inlagda i kommunens gemensamma katalogsystem BOOK-IT och inköp och gallring fortgår löpande. Skolan har även tillstånd att registrera Legimusanvändare och har i dagsläge cirka 20 elever registrerade.

3. Skolbiblioteksverksamheten

Eleverna har schemalagd bibliotekstid 40 minuter varannan vecka i halvklass. Vad tiden används till varierar beroende på årskurs och behov under årets gång. Samtliga klasser har inbokad lånetid men det finns naturligtvis möjlighet att komma och låna på andra tider under veckan. Det finns också inlagda arbetspass i skolbibliotekariens schema som periodvis riktas mot de olika arbetslagen för att möjliggöra t.ex gruppläsning och/eller informationssök/källkritik under perioder. Varje år håller skolbiblioteket öppet en kväll inför sommarlovet där eleverna får komma tillsammans med sina föräldrar och låna böcker inför sommarläsningen. Detta är ett välbesökt tillfälle där senast cirka 90 barn kom och 800 böcker lånades ut. I samband med världsbokdagen har skolan varje år två gemensamma läsveckor. Under denna period anordnas bland annat författarbesök, stafettskrivning, boktemadag, insamling av läskvartar, novelltävlingen Skrivarglädje m.m.

För övrig verksamhet se bifogad verksamhetsberättelse.

4. Riktlinjer för verksamheten

Enligt Skolverket ska skolbiblioteket "vara en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande".

Det finns också riktlinjer för skolbibliotek i t.ex skollagen, bibliotekslagen, Växjö kommuns biblioteksplan och Unescos skolbiblioteksmanifest.

”Skolbiblioteken är en mötesplats för kommunikation, informationssökning, upplevelser och lärande. De 22 modellbiblioteken är bemannade 20-40 timmar per vecka. De är kreativa lärmiljöer där motivation att lära och lust att uttrycka sig främjas. Skolbiblioteken är också en pedagogisk resurs i grundskolans undervisning för att öka måluppfyllelsen. De utgör även ett pedagogiskt stöd inom förskolan” ur Växjö kommuns biblioteksplan.

5. Mål för Östra Lugnets skolbiblioteksverksamhet

- Att främja elevernas läslust och bidra till att utveckla elevernas läsning

- Att bidra till en ökad måluppfyllelse genom att ge elever färdigheter i bibliotekskunskap/informationssökning/källkritik

- Att bibliotekets verksamhet blir helt integrerat med skolans övriga undervisning och bibliotekstiden planeras i samverkan med berörda pedagoger

6. Metoder för att nå målen

Att främja elevernas läslust och bidra till att utveckla elevernas läsning

- arbeta med att tillhandahålla ett inspirerande och uppdaterat bestånd i biblioteket
- boktips
- sagostunder och berättande i olika former
- gruppläsning
- boksamtal
- skrivprojekt; Skrivarglädje och Stafettsaga
- läsveckor
- kvällsöppet inför sommarlovet
- biblioteket förser klassrummen med lämplig högläsning, bredvidläsning samt facklitteratur till temaområden

Att bidra till en ökad måluppfyllelse genom att ge elever färdigheter i bibliotekskunskap/informationssökning/källkritik

- använda internet med ett källkritiskt perspektiv
- bibliotekskunskap
- jämföra fakta i olika texter
- träna netikett
- informationssökning

Att bibliotekets verksamhet blir helt integrerat med skolans övriga undervisning och bibliotekstiden planeras i samverkan med berörda pedagoger

- skolbibliotekarie och rektor har kontinuerliga möten för att föra en dialog om skolbibliotekets pedagogiska roll
- pedagogerna ansvarar för att varje arbetslag, eller den enskilda pedagogen, informerar och uppdaterar skolbibliotekarien kring kommande planering och teman
- skolbibliotekarie och specialpedagoger träffas regelbundet under året för att samarbeta kring elever med behov av särskilt stöd
- skolan fortsätter ha gemensamma läs- och skrivveckor varje år
- behovsmöte sker på skolbibliotekariens initiativ för att ta beslut i biblioteksfrågor

Bifoga: Arbetsplan (revideras kontinuerligt)

Bilaga 1

Verksamhetsberättelse Östra Lugnets skolbibliotek 2015/16

Ekonomi:

Biblioteksanslaget för medieinköp har under höstterminen 2015 varit 200:-/elev. Nytt är att budgeten löper över kalenderåret och efter nedskärningar ligger summan nu på 125:-/elev.

Lägesbeskrivning:

Bibliotekets bestånd består idag av cirka 6280 böcker (jfr 5500 böcker juni-15, 4904 böcker juni-14, 4270 böcker juni-13, 2840 böcker juni-11) och dessa är inlagda i Book-it. Antalet lån under läsåret är 13694 vilket är en liten minskning jämfört med förra årets 14229 (jfr 12911 år 2014).

Nya böcker har sedan 20150501 köpts in från Adlibris då Växjö kommuns avtal upphandlades.

Under året har biblioteket varit bemannat fem dagar i veckan cirka kl.8-15.30 av utbildad bibliotekarie. Cirka 20 schemalagda elevgrupper har tagits emot varje vecka, varje elev har bibliotekstid varannan vecka på schemat och kommer i halvklass. Aktiviteter som har genomförts med elevgrupper i biblioteket under året är bland annat högläsning, gruppläsning, boksamtal, boktips, arbete kring källkritik och sagoskrivning. Gruppläsning med satsning på läsförståelse har genomförts i åk.2,3,4 och 6 och då i mindre grupper i samarbete med klasslärare. Högläsning och gruppläsning sker även hela tiden ute i klassrummen och biblioteket förser kontinuerligt klasslärare med böcker för dessa ändamål.

Eleverna får från och med höstlovet i årskurs 1 egen kod så att de kan låna själva i lånedatorn (Book-it PUB).

Det har inte funnits någon bibliotekspedagog på skolan under året. Biblioteksråd har hållits ungefär en gång i månaden. Kallelser till råden gick tidigare ut centralt men det har nu ändrats så att bibliotekarie kallar till biblioteksråd enligt egen planering och behov. Exempel på genomförda aktiviteter är förmedling av Bokjurykatalogen, deltagande i bok-OS och tillverkning av bokstöd till klassrummen.

Förskolan Kometen med dess nio avdelningar har lånat böcker i skolbiblioteket under hela läsåret. Varje torsdag förmiddag har en timme varit avsatt för dem i biblioteksschemat att fritt komma och låna böcker med barngrupper utan att behöva höra av sig innan. Detta har fungerat mycket bra och det känns som det äntligen har blivit inarbetat och att alla försöker hålla sig till den här tiden som har utnyttjats nästan varje vecka av någon avdelning. Pengar till nyinköp av bilderböcker till förskolan har inte erhållits under året.

Fortbildning för skolbibliotekarien under hösten bestod av besök på bokmässan i Göteborg.

Skolbibliotekarien ingår i nätverksgruppen "förskolegruppen" som består av två skolbibliotekarier tillsammans med tre folkbibliotekarier. En av gruppens uppgifter har varit att hålla bokprat kring nyutgivna bilderböcker för förskolepersonal på stadsbiblioteket i mars-16. Till detta tillfälle köptes det in Alfons vänskapslådor (från Friends) till alla deltagande förskolor, dessa finansierades av Kulturrådspengar. Alla skolbibliotek har nu också fått varsin Alfonslåda som är ett jättefint arbetsmaterial kring vänskap och känslor, riktat till förskolan och tidig skolålder – finns att låna i skolbiblioteket! Förskolegruppens fokus har under året annars främst riktats mot projektet Småboktips. Förra våren startades ett instagramkonto (@smaboktips, har idag 564 följare) där förskolegruppen lägger upp boktips för förskolan regelbundet. Ett instagramprojekt som kallas

”Småboktipsare” startades i september 2015, detta riktade sig till tio intresserade förskolor i kommunen som under året har deltagit. Nu står vi i startgröparna för kommande läsår då vi utökar projektet som efter utvärdering visat sig lyckosamt. Nu har vi 23 förskolor i kommunen som kommer att delta med start i september. I skrivande stund planeras bokinköp till de bokkassar som efter sommaren ska delas ut till de aktuella förskolorna. Varje förskola har fått lämna in ålder och önskemål på tema och utifrån det beställer vi i gruppen hem böcker som ska packas med 10 olika böcker per kasse. Pengar för bokinköpen kommer från Kulturrådet. Vi har också fått pengar till att trycka tygkassar med vår egen Småboktipslogga som vi sedan packar böckerna i.

Fem nya Legimusanvändare har i samråd med specialpedagog registrerats under läsåret. Dessa elever kan nu ladda ned och lyssna på böcker som ett komplement/hjälpmiddel till traditionell läsning. I dagsläge har skolan totalt 20 elever med Legimuskonto, varav flera av dem ska föras över till högstadieskolor.

I samband med Världsbokdagen genomfördes våra två numera traditionella läsveckor där hela skolan deltog (för sjätte året i rad). Barnen fick i år färglägga fiskar, ett fiskfjäll för varje läst kvart. Kvartarna överfördes sedan till en klassfisk som samlade ihop alla elevers läsning, varje klass tilldelades en färg. Klassfiskarna lämnades in i biblioteket och sattes upp i fönstret så att alla kunde se allas. En del klasser satte upp gemensamma mål med sin läsning under läsveckorna. Som inledning på läsveckorna genomfördes en storsamling på Torget för hela skolan där biblioteksrådet tävlade mot ett lärarlag i Bok-OS.

Skrivarglädje genomfördes i vanlig ordning för att uppmuntra eleverna att skriva och många fina bidrag lämnades in. Nytt för i år var att titeln redan var bestämd, eleverna var styrda att skriva om *Mysteriet med Östra Lugnets nya tillbyggnad*. Ungefär 30 elever från åk.1-5 deltog och alla fick en utnämning för ”bästa någonting”, t.ex för bästa spökerierna, bäst på att hålla den röda tråden, bästa stavningen o.s.v. Vinnare blev ett bidrag författat av en jätteduktig tjej i åk.3 och hon fick ta emot boken Lilla författarskolan. Alla fantastiska bidrag finns att läsa i årets Skrivarglädjepärm i biblioteket.

Vi hade författarbesök under läsveckorna och det var Katarina Genar som besökte åk.3-6. Som förberedelse hade alla klasser i någon form läst flera av hennes böcker samt förberett frågor. Besöket blev väldigt uppskattat.

Under läsveckorna genomfördes Östra Lugnets stafettsaga för tredje året i rad. Den högaktuella författaren Ingelin Angerborn var snäll att bidra med första kapitlet och stafetten har varit en uppskattad aktivitet där hela skolan sedan har deltagit. Förra årets blogg återupplivades (stafettsagan.wordpress.com) och alla klasser fick enligt schema en dag då det var deras tur att skriva vidare på stafettsagan. Varje dag kunde klasserna följa dagens eller gårdagens kapitel på bloggen så de var förberedda när turen kom till dem. Resultatet överträffade återigen alla förväntningar och ett stort engagemang visades från både elever och lärare. En fantastisk och spännande historia tog form och det var härligt att se vad våra elever tillsammans kunde prestera. Efter avslutad saga utlystes en liten tävling där elever frivilligt fick lämna in bidrag på en framsida med passande titel. Efter att en bild och titel (Flaskposten i vattnet) av en elev i åk.4 valts ut skickades sagan för tryck och har nu delats ut till alla klasser i enklare bokform plus att Ingelin såklart har fått ett ex. Alla övriga bidrag till framsida och titel utgör nu en utställning centralt placerad på skolan.

Precis som förra året hade skolan en schemabrytande temadag under läsveckorna där varje arbetslag planerade en heldag på temat böcker, läsning och/eller skrivande. Detta resulterade i en kreativ dag där bland annat diktskrivande, högläsning, sagor, boktips och tyst läsning förekom.

För att motivera eleverna att läsa även under sommaren har lappar om Sommarboken delats ut. Under sista skolveckan hölls även kvällsöppet på onsdagen för att locka föräldrar och elever till biblioteket för sommarlån. Detta blev otroligt välbesökt då cirka 90 elever tillsammans med föräldrar och syskon trängdes i biblioteket denna kväll och uppskattningsvis 800 böcker lånades ut, en rejäl ökning jämfört med cirka 50 elever förra året.

Under våren har skolbiblioteket startat ett instagramkonto med förhoppning om att elever, föräldrar och pedagoger ska kunna få boktips och nyheter på ett smidigt sätt. Kontot har idag 132 följare, @ostr lugnetsskolbibliotek.

En ny bokförvaring i form av en bokbuss har parkerat sig i biblioteket lagom till semestern.

/Skolbibliotekarie Sofi Eriksson

2016-06-21

Bilaga 2

Arbetsplan för skolbibliotekets verksamhet

Förskola	Förskoleklass	Årskurs 1	Årskurs 2	Årskurs 3	Årskurs 4	Årskurs 5	Årskurs 6
-Låna och återlämna -Hantera böcker -Tillhandahålla bilderböcker och facklitteratur	-Tillgång till lånekort -Hitta bland bilderböcker -Hantera böcker -Högläsning -Boktips	-Hitta bland bilderböckerna börja läsa och fortsätt läsa -Självutlåning i Book-it pub -Begreppen författare och illustratör -Sagotema -Jorden runt i skönlitteraturen	-Hitta bland börja läsa- och fortsätt läsa- och kapitelböcker Hcf -Biblioteks-kunskap, alfabetisk ordning -Gruppläsning och boksamtal -Föräldramöte HT	-Hitta bland kapitelböckerna Hcg -Biblioteks-kunskap -Gruppläsning och boksamtal -Skrivövningar -Författarbesök, förberedande läsning av författarens verk samt författarporträtt	-Gruppläsning och boksamtal -Författarbesök, förberedande läsning av författarens verk samt författarporträtt -Informations-sökning och källkritik, reklam	-Författarbesök, förberedande läsning av författarens verk samt författarporträtt -Gruppläsning och boksamtal -Skrivövningar -Informations-sökning och källkritik, reklam -Föräldramöte HT	-Författarbesök, förberedande läsning av författarens verk samt författarporträtt -Författarlexikon -Gruppläsning och boksamtal -Poesi -Informations-sökning och källkritik, reklam